

perfectumaudit@perfectumaudit.pl

P. i E. K.

PERFECTUM - AUDIT

Doradcy Finansowo-Księgowi

spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

02-777 Warszawa, Al. Komisji Edukacji Narodowej 98

tel. 644-27-67; tel./fax 644-27-62

www.perfectumaudit.pl

**SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
DLA KOMISJI REWIZYJNEJ
Z BADANIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
FUNDACJI INSTYTUT SPRAW OBYWATELSKICH
ZA ROK OBROTOWY 2023**

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie rocznego sprawozdania finansowego **Fundacji Instytut Spraw Obywatelskich** z siedzibą w Łodzi (*Jednostka*), ul. Pomorska 40, za rok 2023, na które składają się:

- 1) wprowadzanie do sprawozdania finansowego,
- 2) bilans sporządzony na dzień 31.12.2023 r., który po stronie aktywów i pasywów zamyka się sumą **1 923 730,69 zł**
- 3) rachunek zysków i strat za rok obrotowy od dnia 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wykazujący zysk bilansowy netto w kwocie **(+) 440 356,92 zł**
- 4) dodatkowe informacje i objaśnienia.

Naszym zdaniem, załączone roczne sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej jednostki na dzień 31.12.2023 r. oraz jej wyniku finansowego za rok obrotowy zakończony w tym dniu zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.) i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi jednostkę przepisami prawa i statutem,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości.

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy zgodnie z Krajowymi Standardami Badania w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr 3430/52a/2019 z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów, z późn. zm. oraz uchwałą Rady Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego nr 38/I/2022 z dnia 15 listopada 2022 r. w sprawie krajowych standardów kontroli jakości a także Krajowego Standardu Badania 220 (Zmienionego) (KSB) oraz stosownie do ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich

oraz nadzorze publicznym („Ustawa o biegłych rewidentach” – Dz. U. z 2023 r. poz. 1015 z późn. zm.). Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi standardami została dalej opisana w sekcji naszego sprawozdania *Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego*.

Jesteśmy niezależni od Fundacji zgodnie z Międzynarodowym Kodeksem etyki zawodowych księgowych (w tym *Międzynarodowymi standardami niezależności*) Rady Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych (*Kodeks IESBA*) przyjętym uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr 3431/52a/2019 z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IESBA. W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Fundacji zgodnie z wymogami niezależności określonymi w ustawie o biegłych rewidentach.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Objaśnienie - wkład Funduszy EOG i Funduszy Norweskich

Zwracamy uwagę, że w punkcie 8 Informacji dodatkowej Jednostka wykazała informacje na temat programu grantowego, gdzie działania organizacji w latach 2022-2024 były dofinansowane z Funduszy Norweskich w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny. Nasza opinia na temat sprawozdania finansowego nie zawiera żadnej formy dodatkowego wniosku atestacyjnego na temat tych informacji, nie mniej informujemy że audytem objęto całość przychodów i kosztów Jednostki obejmując również przychody i koszty tego grantu oraz odpowiednie ujawnienia w sprawozdaniu finansowym. W ramach badania audytem objęto ponad 10% kosztów ww. grantu (dobór próby był oparty na metodach statystycznych), nie stwierdzając nieprawidłowości.

Odpowiedzialność kierownika jednostki i osób sprawujących nadzór za sprawozdanie finansowe

Zarząd Fundacji (zwany dalej „Kierownikiem Jednostki”) jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego, które przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej i wyniku finansowego Jednostki zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz z obowiązującymi Jednostkę przepisami prawa i statutem, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Kierownik Jednostki uznaje za niezbędną, aby umożliwić sporządzenie sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając sprawozdanie finansowe Kierownik Jednostki jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Jednostki do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Kierownik Jednostki albo zamierza dokonać likwidacji Jednostki, albo zaniechać prowadzenia działalności albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Kierownik Jednostki oraz Członkowie Komisji Rewizyjnej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości. Członkowie Komisji Rewizyjnej są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Fundacji.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Naszymi celami są uzyskanie racjonalnej pewności czy sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Jednostki ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Kierownika Jednostki obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i oceniamy ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędem, ponieważ oszustwo może dotyczyć zmywu, fałszerstwa, celowych pominięć, wprowadzenia w błąd lub obejścia kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosownej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Jednostki;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Kierownika Jednostki;
- wyciągamy wniosek na temat odpowiedniości zastosowania przez Kierownika Jednostki zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, która może poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Jednostki do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta na powiązane ujawnienia w sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia naszego sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Jednostka zaprzestanie kontynuacji działalności;

- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, oraz czy sprawozdanie finansowe przedstawia będące ich podstawą transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Przekazujemy Komisji Rewizyjnej informacje o, między innymi, planowanym zakresie i czasie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Inne informacje- sprawozdanie z działalności

Nasza opinia o sprawozdaniu finansowym nie obejmuje rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego. Do dnia sporządzenia opinii nie otrzymaliśmy powyższego sprawozdania.

Kluczowym biegłym rewidentem odpowiedzialnym za badanie, którego rezultatem jest niniejsze sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta, jest Agnieszka Kielańska-Kuca (nr w rej. biegłych rewidentów 13661) działająca w imieniu PERFECTUM-AUDIT Doradcy Finansowo-Księgowi Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, al. Komisji Edukacji Narodowej 98; 02-777 Warszawa, wpisanej na listę firm audytorskich pod numerem 1433.

Agnieszka Kielańska-Kuca

kluczowy biegły rewident

nr w rejestrze biegłych rewidentów 13661

działająca w imieniu:

PERFECTUM – AUDIT

Doradcy Finansowo – Księgowi Spółka z o. o.

02-777 Warszawa, al. KEN 98,

nr na liście firm audytorskich 1433

Warszawa, 17.05.2024 r.